

श्री.जयदिप डाकटे सर

श्री.प्रविण डाकटे सर

Subscribe

इयत्ता - सहावी (14 डिसेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

आपण समजून घेऊया.

१५

बालसभा

वाक्यातील क्रियापदाला 'कोण' असा प्रश्न विचारल्यावर जे उत्तर मिळते, तो शब्द त्या वाक्याचा 'कर्ता' असतो. वाक्यातील क्रियापदाला 'काय' असा प्रश्न विचारल्यानंतर जे उत्तर मिळते, तो शब्द म्हणजे त्या वाक्यातील 'कर्म' होय.

● खालील वाक्ये वाचा.

- (१) श्रीरंगने बासरी वाजवली. (३) राजूने पतंग उडवला.
 (२) सुगंधाने आंबे खाल्ले. (४) मधूने पुस्तक वाचले.

मराव

वरील वाक्यांतील क्रियापदांना 'कोण' आणि 'काय' या शब्दांनी प्रश्न विचारूया.

अ.क्र.	क्रियापद	'कोण' ने प्रश्न	उत्तर (कर्ता)	'काय' ने प्रश्न	उत्तर (कर्म)
१.	वाजवली	वाजवणारा कोण ?	श्रीरंग	वाजवले ते काय ?	बासरी
२.	खाल्ले	खाणारी कोण ?	सुगंधा	खाल्ले ते काय ?	आंबे
३.	उडवला	उडवणारा कोण ?	उडवले ते काय ?
४.	वाचले	वाचणारी कोण ?	वाचले ते काय ?

● पुढील वाक्ये वाचा व त्यांतील कर्ता, कर्म, क्रियापद ओळखा.

वाक्य	कर्ता	कर्म	क्रियापद
१. तारा क्रिकेट खेळते.			
२. यास्मीन पुस्तक वाचते.			
३. पक्षी किलबिल करतात.			
४. राजू अभ्यास करतो.			
५. शबाना स्वयंपाक करते.			
६. जॉन व्यायाम करतो.			

टेस्ट सोडवा.

ऑनलाईन टेस्ट

हे मला समजले.

एकाच प्रकारच्या (राशींच्या) मापनांचे गुणोत्तर काढताना त्या मापनांची एकेके समान असली पाहिजेत.

गुणोत्तराचा उपयोग करून समीकरण मांडता येते व त्यामुळे उदाहरण सोडवणे सोपे जाते.

उदा. शाळेतील मुलींसाठी होस्टेल बांधायचे आहे. दर 15 मुलींसाठी दोन शौचालये हवीत असे ठरले आहे. 75 मुली होस्टेलमध्ये राहणार असतील, तर त्या प्रमाणात किती शौचालये बांधावी लागतील ? शौचालये व मुलींची संख्या यांचे प्रमाण म्हणजेच गुणोत्तर पाहू. 75 मुलींसाठी x शौचालये लागतील असे मानू. शौचालयाची संख्या व मुलींची संख्या यांचे गुणोत्तर $\frac{2}{15}$ आहे. ते दोन प्रकारांनी लिहू व समीकरण मांडू.

$$\begin{aligned} \frac{x}{75} &= \frac{2}{15} \\ \therefore \frac{x}{75} \times 75 &= \frac{2}{15} \times 75 && \text{(दोन्ही बाजूंना 75 ने गुणले)} \\ \therefore x &= 2 \times 5 \\ &= 10 \\ \therefore 75 \text{ मुलींसाठी } 10 \text{ शौचालये लागतील.} \end{aligned}$$

समजून घ्या.

Std - Sixth Sub - Maths (Semi)

Now I know -

When finding the ratio of two quantities of the same kind, their measures must be in the same units.

A ratio can be used to write an equation. Then it is easier to solve the problem.

Example : A hostel is to be built for schoolgoing girls. Two toilets are to be built for every 15 girls. If 75 girls will be living in the hostel, how many toilets will be required in this proportion?

Let us consider the proportion or ratio of toilets and girls. Let us suppose x toilets will be needed for 75 girls. The ratio of the number of toilets to the

number of girls is $\frac{2}{15}$. Let us write this in two ways and form an equation.

$$\begin{aligned} \therefore \frac{x}{75} &= \frac{2}{15} \\ \therefore \frac{x}{75} \times 75 &= \frac{2}{15} \times 75 && \text{(Multiplying both sides by 75)} \\ \therefore x &= 2 \times 5 \\ &= 10 \end{aligned}$$

\therefore 10 toilets will be required for 75 girls.

read and understand.

POINTERS

1. Guess the meaning of * amazing * celebrated * crackers * paper lantern.
2. List the important points from each paragraph of the letter.
3. List the festivals we celebrate (any 5) and the important parts of their celebration.
4. Quiz the Teacher (as shown on page 40.)
You may add the following questions to your quiz.

What's the difference between and ?

How do we say '.....', '.....' in English ?

You use with and with / without '.....' means and '.....' means '.....' is a and is a

What's the opposite of ?

कलिंगचे युद्ध : कलिंगच्या युद्धातील रक्तपात पाहून अशोकाने पुन्हा कधीही युद्ध न करण्याचा निर्णय घेतला. सत्य, अहिंसा, इतरांप्रति दया आणि क्षमावृत्ती

हे गुण त्याच्या दृष्टीने महत्त्वाचे होते. त्याचा संदेश लोकांपर्यंत पोचवण्यासाठी त्याने ठिकठिकाणी शिलालेख आणि स्तंभलेख कोरविले. हे लेख ब्राह्मी लिपीत आहेत. या लेखांमध्ये त्याने स्वतःचा उल्लेख 'देवानं पियो पियदसी' (देवाचा प्रिय प्रियदर्शी) असा केलेला आहे. राज्याभिषेक झाल्यानंतर आठ वर्षांनी त्याने कलिंगवर विजय मिळवला आणि तेथील विनाश पाहून त्याचे हृदयपरिवर्तन झाले, याचा उल्लेख त्याच्या एका लेखात आहे.

सम्राट अशोकाच्या दिल्ली-टोपडा येथील एका लेखात वटवाघळे, माकडे, गेंडे इत्यादींची शिकार करू नये, जंगलात वणवे लावू नयेत असे सक्त निर्बंध लिहून ठेवले होते.

ऑनलाईन टेस्ट

टेस्ट सोडवा.

इयत्ता - सहावी

विषय - भूगोल

६. महासागरांचे महत्त्व

आकृती ६.१० : सांडपाणी सोडल्यामुळे होणारे सागरी प्रदूषण

वाचा व समजून घ्या.

आकृती ६.९ : तेलगळती

- जहाजांतून टाकले जाणारे साहित्य
- मासेमारीचा अतिरेक
- किनाऱ्यावरील खारफुटी जंगलतोड
- पाणसुरुंगामुळे होणारे विध्वंस
- उद्योग व शहरे यांतून सोडले जाणारे सांडपाणी
(आकृती ६.१०)
- समुद्रातील उत्खननामुळे होणारे प्रदूषण

या सर्व बाबींमुळे महासागराच्या पाण्याचे प्रदूषण होते. काही किनारपट्टींचे प्रदेश तर जलचरांसाठी मृत्यूचे सापळे ठरत आहेत. अनेक जलचर नामशेष होण्याच्या मार्गावर आहेत. उदा., निळा देवमासा, समुद्री कासव, डॉल्फिन इत्यादी.

१०

बल व बलाचे प्रकार

माहीत आहे का तुम्हांला ?

वस्तूचे वजन करण्यासाठी वस्तू ताण काट्याच्या हुकाला टांगतात.

टांगलेली वस्तू पृथ्वीच्या गुरुत्वीय बलाने खाली ओढली जाते. त्याच वेळी स्प्रिंगच्या ताणाचे बल हे वस्तूला सतत वर ओढत असते.

ज्या वेळी स्प्रिंगचा ताण आणि पृथ्वीचे गुरुत्वीय बल समसमान होतात, त्या वेळी वस्तू स्थिरावते. या स्थितीत काट्यावरील मोजपट्टीवरून गुरुत्वीय बल समजते, म्हणजेच वस्तूचे वजन समजते. वस्तूवरील गुरुत्वीय बल म्हणजे त्या वस्तूचे वजन होय.

शोध घ्या व चर्चा करा.

सूर्यमालेतील सूर्य आणि ग्रह यांमध्ये गुरुत्वाकर्षण बल कार्यरत असते. त्यामुळे ग्रह सूर्याभोवती सतत फिरत असतात. त्याचबरोबर ग्रह आणि उपग्रह यांमध्येही गुरुत्वाकर्षण बल कार्यरत असते. मग सर्व ग्रह आणि उपग्रह सूर्याकडे का झेपावत नाहीत ?

जरा डोके चालवा.

आकाशात झेपावणाऱ्या विमानावर कोणकोणती बले कार्यरत असतात ?

४. चुंबकीय बल

टेबलावर एक चुंबक ठेवा. एक मोठा लोखंडी खिळा चुंबकाजवळ न्या. तो चुंबकाला चिकटतो. आता चुंबक हवेत खिळ्यापासून दूर उभा धरा. काय होईल ?

चुंबकामुळे लावल्या गेलेल्या बलाला 'चुंबकीय बल' म्हणतात.

वाचा व समजून घ्या.

Std - Sixth Sub - General Science (Semi)

10.

Force and Types of Force

Do you know ?

To weigh an object, it is hung from the hook of a spring balance.

The suspended object is pulled downwards by the force of gravity. At the same time, the force of the tension in the spring constantly pulls the object upwards.

The object comes to rest when the tension in the spring and the gravitational force on the object become equal. In this position, the scale on the spring balance shows the gravitational force acting on the object which is the weight of the object. The gravitational force acting on an object is called the weight of that object.

Find out and discuss.

The gravitational force operates between the sun and the planets in the solar system. Because of this, the planets revolve around the sun. At the same time, gravity also operates between planets and their satellites. Then, why don't all the planets and satellites fall towards the sun ?

Use your brain power !

Which forces are acting upon an aeroplane taking off into the sky ?

4. Magnetic force

Place a magnet on a table. Take a big iron nail towards the magnet. It sticks to the magnet. Now hold the magnet upright in the air, away from the nail. What happens ?

The force exerted by a magnet is called magnetic force.

Read and Understand.

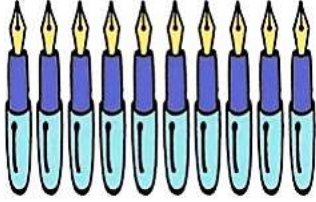
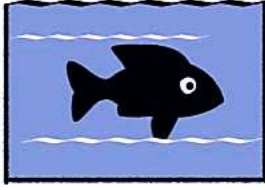
- पढ़ो, समझो और लिखो :

कठपुतली

प्रस्तुत कहानी द्वारा जीवन में वैज्ञानिक दृष्टिकोण को अपनाते हुए अंधविश्वास से दूर रहने का संदेश दिया गया है।

विशेषता हमारी

* चित्र देखकर विशेषणयुक्त शब्द बताओ और उनका वाक्यों में प्रयोग करो।

माझा ऑनलाईन अभ्यास - सराव चाचणी

इयत्ता सहावी - मराठी

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

ऑनलाईन टेस्ट अपडेट होत आहेत.

14. आता उजाडेल	Click Here
15. बालसभा	Click Here
16. सफर मेट्रोची	लवकरच
17. दुखणं बोटभर	लवकरच
18. बहुमोल जीवन	लवकरच

6. जनपदे आणि महाजनपदे

[Click Here](#)

7. मौर्यकालीन भारत

[Click Here](#)

8. मौर्य साम्राज्यानंतरची राज्ये

लवकरच

इतर विषय टेस्ट लवकरच अपडेट होतील.

